

דת פלדה

מוצב החרמון, אחת הדלתות השימוש להגנה למגיני המוצב הנצורים, שהסתגרו בתוך הבניין עד שנאלצו להיכנע לסורים.

(המשך מעמוד 21)

אלא שממוצב זה לא יכלו הסורים לפתח התקפה לעבר המוצב הישראלי. בין שני המוצבים מפרידה ביקעה עמוקה. כל תנועה בשטח מיתגלית מייד והעמדה הצפונית של המוצב הישראלי שולטת על כל האזור.

ההתקפה הסורית על מוצב החרמון נפתחה במטחי אש ארטילרית ובהפצצת מטוסים, שמטרתם הייתה להכריח את לוחמי המוצב לחפש לעצמם מחסה. אותה שעה נחתו מסוקים של הצבא הסורי בי משטח הנמצא במרחק כמה מאות מטרים בלבד מהמוצב, הנחיתו שם שני גודדי קומנדו מעולים, שפתחו מייד בהסתערות לעבר המוצב. אחד המסוקים הסוריים הורג פל באש נ.מ. שנורתה מהמוצב, אבל ה' לוחמים, שהופתעו מההתקפה הפתאומית, ולא תיארו לעצמם כי הם עומדים בפני ניסיון של כיבוש המוצב, מיהרו לחפש מחסה בין הקירות העבים של בניין המ' צב עצמו. הם סגרו על עצמם את דלתות הפלדה העבות, הסתגרו בתוך הבניין, לפרוץ אל תוך המיבצר עצמו והי משימה כימעט בלתי אפשרית בתנאים רגילים. קירות הבטון העבים, שיכתב הפיצוץ העשויה אבני בזלת ודלתות הפלדה, סוגרים את המיבצר הרמטי, וניתן לחיות בו ולהילחם ממנו תקופה ארוכה

גם במצור ממושך.

סיפר אחד החיילים ששהו במוצב הי חרמון ביום ההתקפה הסורית: "חשבנו שמפגזים אותנו. לא תיארונו לעצמנו שי מתקפים אותנו. לא היינו מוכנים להתק פה. כשראינו שהסורים באים אלינו בכור חות עדיפים פי כמה, ראינו שאין כל סי כוי לנהל עימם קרב בחוף. היה להם נשק כבד. לכן נכנסנו כולנו לתוך המיבצר וסגרנו את עצמנו. האמננו שנחזיק מעמד עד שתגיע אלינו תיגבורת שתסלק משם את הסורים."

היתה זו אמנות-שווא. השיריון הסור רי שפרץ אותה עת בכל קו החזית, מנע כל אפשרות להחיש תיגבורת למוצב. לא עבר זמן רב עד שהתברר לקומץ לוחמי המוצב, כי הם מכותרים ומבודדים.

אחרי שהשתלטו על המוצבים

מסביב למיבצר ועל עמדותיו, ניסו הסורים לחדור אל תוכו פנימה. הם פרצו את דלתות הפלדה, השליכו רימונים אל המבואות, ריססו את המיסדרונות בצרור רות. אולם אלה לא יכלו להזיק ללוחמים בפנים. שכן ניתן היה לאטום כל חדר ואולם בתוך המיבצר בנפרד. אלא שיתרון זה היה בעוכרי הלוחמים. הם נותקו זה מזה. כל קבוצה הסתגרה והתבצרה בחלק אחר של המיבצר, ולא בכל המיקרים היה קשר בין כל הקבוצות.

כאשר ניתנה אחת הקבוצות לפרוץ החור צה מתוך המוצב, היא עשתה זאת מבלי ששאר הלוחמים שנתרו מבודדים בפני נות אחרות של המיבצר ידעו על כך. הקי בוצה הצליחה בחסות החשיכה לחמוק אולם בכורך גילו הסורים את פתח היציאה, חדרו באמצעותו אל תוך המיבצר ולכדו את לוחמיו. לוחמים ספורים המ שיכו לנהל קרב ומנעו מהסורים להגיע אליהם. לפחות אחת הקבוצות, כך הס' תבר רק אחרי כיבוש המוצב מחדש, להי מה המישה ימים עד שהוכרעה. עתה, כשהמיבצר היה בידי הסורים, היתה בידיהם עמדת היתרון התצפיתית שהיתה קודם בידי צה"ל. עכשיו יכלו הם לצפות על כל המתרחש ברמה.

בשלב הראשון של הקרבות ברמת-הגור לן הוקדש המאמץ העיקרי לבלימת הסור רים, הדיפתם אל מעבר לקווי הפסקת האש ופריצה לעבר הרמה הסורית. רק כשהושגו מטרות אלה, היה צורך להפי נות כוחות גם אל עבר מוצב החרמון. כי עתה ישבו הסורים במוצב זה בעורף כוחות השיריון של צה"ל שהתקדמו מו רהה. אלא שהיה זה יעד קשה ביותר להשגה. שני גודדי הקומנדו הסורים, כ' 500 לוחמים מעולים ממיטב חיילי הצבא הסורי, התבצרו סביב המוצב כשברשותם נשק אנטי-טנקי רב. הם לא החזיקו במיב צר עצמו, אלא התבצרו בגבעות שמס' ביבו ששלטו על כל דרכי הגישה האפ' שריות אליו. הדרך הסלולה היחידה אל המוצב מתפתלת בצלע ההר על סף תהום, כשהיא צרה מאוד. הסורים מיקשו את הדרך, הציבו מולה מארבי נט. היה ברור כי חיל-רגלים מסוגל לכי בוש מחדש את המוצב בהסתערות בתנאי

שטח קשים ביותר, בנוף אלפיניסטי ובלור חמה הררית קשה שדוגמתה לא הוטלה על צה"ל מעולם. הכוחות הסורים היו מסור זרים בשטח חוליות חוליות, אחרי שחפרו לעצמם עמדות מוגנות בסלעים. כדי להו ציא אותם משם היה צורך בקרב טיחור של לוחמה מעמדה לעמדה. היתה זו אחת הפעמים הראשונות בה הסתבר במלחמה זו הצורך בשימוש ב' חיל-רגלים, שלפי מהלכי המלחמה ב' שלבים הראשונים נראה היה כי לא יהיה לו כל תפקיד במערכה המבוססת בעיקרה על קרב שיריון בשיריון.

שלב מסוים

התקבלה החלטה לוותר על כיבוש המוצב מתוך הנחה שהתקד

לאת רוח החטיבה כיחידה לוחמת. ההתקפה תוכננה ליום תאחרון שלפני הפסקת-האש. היא החלה בניסיון לנתק את כוחות הקומנדו של הסורים סביב מוצב החרמון מעורפם. לשם כך הוטל על כוח צנחנים מוטס במסוקים לתפוס את מה שהיה טעם מוצב החרמון הסורי. כיוון שניתן היה לעשות זאת רק לאור יום, חשוב היה להבטיח את דרך הגישה של המסוקים עד לעורף הסורים. לשם כך הוקם מעין מיסדרון משוריין. בעוד ש' הארטילריה של צה"ל מנחיתה הפגזה כב' דה על המיבצר וסביבותיו, יצרו מטוסי קרב של חיל-האוויר מעין מיטריה אוויר רית, שמתחנה ניתן היה להטיס באור יום מסוקים שינחיתו את הצנחנים בעורף

הקומנדו הסורי

שבעה שבויים מאחת היחידות הנבחרות של הצבא הסורי שהחזיקה במוצב החרמון שנכבש. קרוב ל-500 חיילי קומנדו סוריים החזיקו במוצבים שסביב למיבצר, לחמו עליו בעקשנות.

מות כוחות צה"ל ברמה נתק את הסור רים מעורפם והם ייאלצו לסגת. אולם, כאשר הסתמנה באופק אפשרות הפסקת האש ומוצב החרמון טרם נותק בעורפו, היה ברור שאסור לאפשר מצב בו תת' כלל הפסקת-האש כשהסורים עדיין יוש' בים שם. זה היה עלול להיות תהישג היחיד והחשוב ביותר של הסורים במיל' חמה, שהיה מאפשר להם להשקיף על כל השטח המוחזק בידי צה"ל. מילבד זאת היה בכך להוות מעין מהלומה מוראלית, שכן עד אז טרם הותרה לפירסום העוב' דה כי הסורים נכשו את מוצב החרמון. יתכן שההחלטה לכבוש את מוצב החר' מון ברגע תאחרון, לפני כניסת הפסקת' האש לתוקפה, תשמש נושא לחילוקי-די עות. השאלה אם מוצב החרמון היה שוה מחיר דמים כה יקר, כמו זה שישולם בעדו, עומדת פתוחה כנושא לוויכוח צבאי מיקצועי. אבל הפור נפל. טוב הוטלה המשימה על גולני, מתוך הכרה שכיבוש המוצב בידי חטיבה זו חשוב ביותר להעי

מנים למסורת של חילוץ שבויים משדה הקרב, זינקו חבריהם של הלוחמים תחת אש כדי לחלץ אותם. לכל נפגע שחולץ, הוקצבו מיספר חיילים שיביאו אותו אל נקודת הפינוי בעורף. כתוצאה מכך הת' דלדל מיספר הלוחמים במהירות. אלה שנותרו בשדה הקרב לא יכלו להגיע למוצב. בנקודה זו, כשגורל הקרב היה תלוי על בלימה, היה צורך דחוף בהוצעת תיג' בורת. בגלל סיבות שונות לא יכלו הצנ' חנים שכבשו את מוצב החרמון הסורי והתקדמו כבר עד לשיא החרמון במרחק של עשרה קילומטר צפונה, לסייע לאנשי גולני. היה צורך לתחיש כוח נוסף של צנחנים מלמטה.

כאן באה לידי ביטוי רוח היחידה של גולני, כששמעו על התיגבורת של הצנ' חנים, לא רצו חיילי גולני כי יקבע שהצנחנים שכשו את המיבצר ולא חטי' בתם. שרידי הלוחמים שלא נפגעו והי בכושר לחימה קובצו יחדיו וערכו את ההסתערות האחרונה על המיבצר כדי לחנף את דגל גולני בצד דגל ישראל. הערתו של חייל גולני האלמוני על דגל גולני שנעלם מעל מוצב החרמון, התייח' סה כנראה לנקודה זו, כאשר לוחמי גולני התשושים העדיפו לכבוש את המיבצר בי כוחותיהם האחרונים כדי לשמור על תהי' לת חטיבתם, גם אם התהילה הושגה בי מחיר כבד מאוד.

עמוק יותר בשטח הסורי משאר מוצבי החרמון. זוהי הכיפה הגבוהה ביותר בפסגת החרמון, המאפשרת תצפית עד לדמשק עצמה, הנמצאת במרחק של כ-50 קילומטר מרכס החרמון.

זוהי כיפתו מכוסת שלג העולמים של שיא החרמון, המחזקת עתה בידי כוחות צה"ל. שיא החרמון נמצא במרחק של כ-15 קילומטר